

**ПРОГРАМА
ЗА
КОНТРОЛ НА САЛМОНЕЛА ПРИ ПУЙКИ
В БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ 2019- 2021 г.**

1. Идентификация на програмата:

Държава членка: Република България

Заболяване: Салмонелоза

Популация животни, обхванати от програмата: пуйки

Период на изпълнение: 2019 – 2021 г.

За контакт:

Отдел „Здравеопазване на животните“ (ЗЖ), Дирекция “Здравеопазване и хуманно отношение към животните, и контрол на фуражите”

Българска агенция по безопасност на храните
бул. „Пенчо Славейков“ 15А
1606 София, България
тел. +359 2 915 98 42
E-mail: AHWFC@bfsa.bg

2. Исторически данни за епидемиологично развитие на болестта

Програмата се изпълнява на територията на цялата страна. През 2007 г. се извърши основно проучване по отношение на разпространението на Салмонела. Проучването показва отрицателни резултати за наличие на Салмонела при пуйки.

Националната програма за онтрол на Салмонела при пуйки е в експлоатация от 2010 г. и е одобрена с Решение 2009/883 на Комисията.

Таблицата представя данни за общия брой изследвани стада, броя проби и броя положителни стада за Салмонела за периода 2008-2016.

Година	Брой стада, включени в програмата	Брой взети проби	Брой положителни стада
2009	4	4	0
2010	2	2	0
2011	3	4	0
2012	7	6	0
2013	8	11	0
2014	10	7	0
2015	11	4	0
2016	8	4	0

Няма положителни стада за посочения период.

3. Описания на програмата:

Целта на Програмата е да определи здравния статус на пуйките в България по отношение на *Salmonella enteritidis* и *Salmonella Typhimurium* (включително и еднофазна *S.Typhimurium* с антигенна формула 1,4/5/1,2:i). Целта е процента на положителните стада по отношение на тези два причинителя да бъде:

- а) при пуйки за угояване до 1 % или по-малко; и
- б) при възрастни пуйки за разплод до 1 % или по-малко.

4. Законодателство, свързано с изпълнението на програмата:

- Регламент (ЕС) № 1190/2012 на Комисията от 12 декември 2012 година относно целта на Съюза за намаляване на *Salmonella Enteritidis* и *Salmonella Typhimurium* в стадата от пуйки, предвидена в Регламент (ЕО) № 2160/2003 на Европейския парламент и на Съвета;
- Регламент НА КОМИСИЯТА (ЕО) № 213/2009 от 18 март 2009 година за изменение на Регламент (ЕО) № 2160/2003 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕО) № 1003/2005 по отношение на контрола и изследването за *Salmonella* в стада от птици за разплод от вида *Gallus gallus* и пуйки.

- **Решение на КОМИСИЯТА (2006/662/ЕО)** от 29 септември 2006 година относно финансова помощ от Общността за базово проучване по отношение на разпространението на салмонела при пуйките, което се извършва в държавите-членки.
- **Регламент (ЕО) № 2160/2003** на Европейския парламент и на Съвета от 17 ноември 2003 година относно контрола на салмонела и други специфични агенти, причиняващи зоонози, които присъстват в хранителната верига;
- **Регламент (ЕО) № 1177/2006** на Комисията от 1 август 2006 година за изпълнение на Регламент (ЕО) № 2160/2003 на Европейския парламент и на Съвета по отношение изискванията за използване на специфични методи за контрол в рамките на националните програми за контрол на салмонелата сред домашните птици;
- **Наредба 9/28.01.2006** за мониторинга на зоонозите при тяхната профилактика, ограничаване и ликвидиране (Публикувана в Държавен вестник, бр. 15 от 17.02.2006), транспонираща **Директива 2003/99/ЕС от 19.11.2003** за мониторинг на зоонозите и зоонозните инфекциозни агенти, изменящ Решение на Съвета 90/424/ЕЕС и отменящ Директива на Съвета 92/117/ЕЕС;
- **Наредба № 44** от 20.04.2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти.

5. Мерки за изпълнение на Програма:

5.1. Резюме на мерките, предвидени по силата на Програмата

Времетраене на програмата: 01.01.2019 - 31.12.2021

X Контрол

X Изследване

X Клане на положителните птици

X Унищожаване на положителните птици

X Ваксиниране

X Третиране

X Реализиране на продукти

X Мониторинг или надзор

5.2. Организация, надзор и роля на всички заинтересовани лица, обхванати от или имащи отношение към Програмата

5.2.1. Отдел “Здравеопазване на животните” в Дирекция “Здравеопазване и хуманно отношение на животните, и контрол на фуражите” в ЦУ на БАБХ има следните отговорности:

1. Да разработи проект на надзорна програма за Салмонела и да я внесе за одобрение в Европейската комисия;
2. Да контролира изпълнението на надзорната програма;
3. Да събере и анализира данните за стадата, изследвани за салмонелоза;

4. Да обобщи данните за положителните животновъдни обекти и стада;
5. Да води и поддържа Регистър в базата-данни за всички обекти с пуйки;
6. Да изпраща годишен доклад в Европейската комисия, съдържащ данните, посочени в Точки от 3 до 5, вкл.

5.2.2. На регионално ниво съответната ОДБХ и началници на отдел “Здравеопазване на животните ” към тях имат следните задължения:

1. Да контролират и да прилагат изпълнението на Програмата за надзор на регионално ниво;
2. Да събират и анализират данните за стадата от региона, изследвани за салмонела;
3. Да обобщават данните за позитивните стада;
4. Да обобщават данните за разходите за надзор на салмонела, направени на регионално ниво.
5. Да водят регистър в базата данни за всички животновъдни обекти с пуйки;
6. Да изпращат в Дирекция “ЗХОЖКФ” в ЦУ на БАБХ годишни доклади, съдържащи данните, посочени в Точки от 1 до 5 вкл.

5.2.3. Официалният ветеринарен лекар има следните задължения:

1. Да контролира и да прилага изпълнението на Програмата за надзор на салмонела в съответната община.
2. Да контролира вземането на проби от пуйки и изпращането на пробите за изследването им в лаборатории.
3. Да събира и анализира данните от намиращите се в съответната община стада, изследвани за салмонела.
4. Да обобщава данните за положителни стада от животновъдни обекти, разположени на територията на съответната община.
5. Да обобщава данните за разходите за надзора на салмонелата, направени за територията на съответната община.
6. Да попълва и води регистър в базата-данни за всички птицевъдни обекти с пуйки.
7. Да изпращат в Отдел “Здравеопазване на животните” към съответното ОДБХ годишни доклади, съдържащи данните, посочени в Точки от 1 до 6, вкл.

5.2.4. Одобрени лаборатории, в които се изследват пробите, взети в рамките на програмата.

Всички лабораторни изследвания за откриване на салмонела се провеждат само в акредитирани за целта лаборатории.

Министърът на земеделието, храните и горите на база предложенията от изпълнителния директор на БАБХ утвърждава националните референтни лаборатории в системата на БАБХ.

Акредитирани лаборатории за диагностика на салмонела се одобряват със Заповед на изпълнителния директор на БАБХ.

Акредитирани лаборатории за диагностика на салмонела се определят със Заповед на изпълнителния директор на БАБХ.

А.Лаборатории в структурата на БАБХ:

- Национална референтна лаборатория „Салмонела, кампилобактер, стафилококус и антиминокробна резистентност“, София;
- Лаборатория „Бактериални заболявания по животните“ към НДНИВМИ, София;
- Централна лаборатория по ветеринарно-санитарна експертиза и екология (ЦЛВСЕЕ);
- Изпитателно-диагностична лаборатория (ИДЛ) към ОДБХ-Шумен;
- ИДЛ към ОДБХ-Благоевград;
- ИДЛ към ОДБХ-Варна;
- ИДЛ към ОДБХ-Враца;
- ИДЛ към ОДБХ-Хасково;
- ИДЛ към ОДБХ-Сливен.

Б. Одобрени частни лаборатории:

- Лаборатория за изследване на храни, фуражи и биологични материали към „Районна ветеринарна станция – Русе“;
- „Биофарм-Инженеринг“ АД - гр.Сливен
- Лаборатория за изпитване „Алименти“, „Ди енд Ви Консулт“ ООД – гр. Пловдив
- ИЛ “Лаб Стандарт ВСЕ“ ООД - гр. Велико Търново.

Всички позитивни изолати, получени при изследвания, извършени в някоя от посочените по-горе лаборатории, трябва да бъдат изпращани за потвърждаване и типизиране в:

Националната референтна лаборатория „Салмонела, кампилобактер, стафилококус и антиминокробна резистентност“ към Националния диагностичен и научно изследователски институт (от системата на БАБХ) с адрес бул. “Пенчо Славейков” № 15, 1606 София; България; тел. (00359 2) 952 3903.

Всички резултати могат да се считат за **валидни** само ако са в съответствие с изискванията за изследване посочени в **Регламент на Комисията (ЕС) № 1190/2012**.

Официалните проби за контрол трябва да бъдат изпитвани в акредитираните държавни лаборатории. Пробите от самоконтрол могат да бъдат изследвани в одобрени частни или държавни лаборатории. Положителните проби, получени при изследвания в частна или държавна лаборатория трябва да бъдат изпращани за потвърдително изследване до НРЛ в София.

Всички лаборатории, които участват в програмата, трябва да участват в междулабораторни тестове за пригодност (ринг-тестове). НРЛ трябва да участва редовно в междулабораторните ринг-тестове (серотипизиране и изолиране на Салмонела), организирани от Европейската лаборатория на Европейския съюз (EURL) за Салмонела. НРЛ е отговорна за обучението и организирането на междулабораторните ринг-тестове за изолиране на Салмонела за другите лаборатории, включени в Националната програма за контрол.

5.3. Описание и разграничаване на географски и административни региони, в които програмата ще бъде изпълнявана

Програмата следва да бъде изпълнявана на територията на цялата страна, включваща 28 административни области.

5.4. Описание на мерките, включени в Програмата

5.4.1. Обявяване на заболяването:

Заболяването се обявява съгласно Чл. 124 от Закона за ветеринарномедицинската дейност и Наредба №23 / 14.12.2005 за реда и начина за обявяване и регистрация на заразни заболявания при животните, която е хармонизирана с Директива на Съвета № 82/894/ЕЕС.

5.4.2. Прицелни животни и популация от животни:

Националната Програма за контрол ще бъде изпълнявана и прилагана върху цялата територия на Република България и ще се прилага по отношение на всички птичи стада пуйки за разплод и угояване.

5.4.3. Идентификация на животни и регистрация на животновъдни обекти:

Всеки един животновъден обект с промишлен характер в птицевъдството се регистрира в съответствие с Член 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД). Регистрираните търговски птицевъдни обекти се въвеждат в националната електронна база-данни, която се поддържа от БАБХ. Данните на регистрираните ферми се пазят на централно и регионално ниво.

Животновъден обект с промишлен характер в птицевъдството е обект, в който се отглеждат над 350 броя кокошки носачки или друг вид възрастни птици или над 500 броя бройлери или подрастващи от други видове.

Българската агенция по безопасност на храните е официалния компетентен орган за регистрация на животновъдни обекти.

Собствениците или ползвателите на животновъдни обекти подават заявление за регистрация по образец до директора на съответната ОДБХ, в което се посочва номер и дата на издаване на документ за въвеждане в експлоатация на обекта, когато такъв се изисква съгласно Закона за устройство на територията.

В срок до 7 дни от подаване на заявлението директорът на ОДБХ със заповед назначава комисия за извършване на проверка за съответствието на обекта с ветеринарномедицинските изисквания за отглеждане на животни и хуманно отношение към тях.

Комисията е длъжна в срок от 3 дни да представи на директора на ОДБХ становище и предложение за регистрация или отказ на регистрация на съответния животновъден обект.

Когато при проверката се установи, че обектът не отговаря на ветеринарномедицинските изисквания, комисията е длъжна да издаде писмено предписание до заявителя, в което да определи краен срок за коригиране и отстраняване на всички отбелязани несъответствия.

Когато заявителят е отстранил всички пропуски и несъответствия преди изтичане на посочения в предписанието краен срок, същият е длъжен да информира писмено за

това директора на ОДБХ, който в рамките на седем дни да изпрати комисията за извършване на повторна проверка на въпросния животновъден обект. Комисията е длъжна да подготви протокол за резултатите от тази проверка и да го представи на директора на ОДБХ.

Директорът на ОДБХ е длъжен да въведе животновъдния обект в регистъра и да издаде удостоверение за регистрация или да обоснове отказа си за регистрация, ако обектът не отговаря на ветеринарномедицинските изисквания.

Регистърът съдържа следната информация:

1. пореден номер на и дата на издаване на удостоверението;
2. ветеринарния регистрационен номер на животновъдния обект;
3. име и постоянен адрес на собственика на животновъдния обект;
4. адрес / местоположение и вид на животновъдния обект;
5. капацитет на животновъдния обект;
6. тип, категория и използване на птиците в животновъдния обект;
7. технология на отглеждане на птиците;
8. номер и дата на заповедта за делегиране на регистрацията;
9. промени в представените в заявлението обстоятелства.

Всеки животновъден обект е задължен да попълва и съхранява документи, съдържащи следната информация:

- ◆ общ брой на птиците в животновъдния обект;
- ◆ новопостъпили /новозаредени/ птици;
- ◆ птици за клане;
- ◆ птици за продажба;
- ◆ общ брой на умрелите птици.

Всеки животновъден обект е задължен съхранява документи , предоставящи информация за взети проби за Салмонела и резултатите от тези проби. Документацията трябва да се пази във фермата и да бъде налична при поискване от официалния ветеринарен лекар в случаи на инспекция. Когато една ферма бъде инспектирана от официален ветеринарен лекар, последният е длъжен също и да направи обстойно проверка на документите (дневници и др.), попълвани и съхранявани в съответния животновъден (птицевъден) обект.

„Идентификация на стадото:

Всеки собственик е задължен да идентифицира стадото си по начин гарантиращ неговата проследяемост по всяко време. Собственикът може сам да избере начина за идентификация на стадото - това може да бъде номер съдържащ :номер на партидата+ дата на зареждане+номер на сградата и т.н.“

5.4.4. Правила за придвижване на животни:

Законът за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД) изисква от операторите на люпилни и фермерите, отглеждащи разплодни стада, да водят документация за домашните птици или разплодните яйца (за люпене), които влизат или напускат

техните обекти (помещения). Тези документи (записи) трябва да съдържат информация за бройката, датата, и произхода или местоназначението.

Тези записи трябва да се предоставят на компетентния орган за проверка.

По време на транспортиране живите птици трябва да бъдат придружавани от ветеринарномедицинско свидетелство за придвижване, издадено от БАБХ в съответствие с Регламент на Съвета (ЕС) № 1/2005 за защита на животните по време на транспортиране.

Операторите желаещи да изнасят повече от 20 птици или яйца за люпене до друга държава-членка (или определена трета страна) трябва да изпълнят изискванията на Директива 90/539/ЕС и да гарантират че пратката е придружена от ветеринарно-здравен сертификат /удостоверение/. В сертификата се посочва референтния номер на ветеринарния сертификат за птици, издаден в TRACES системата (системата по експертност и контрол на търговията). Сертификата се издава от ветеринарния лекар, обслужващ фермата на произход на птиците, като се попълва и подписва върху предварително отпечатана бланкова форма, само след провеждане на подходящия за случая клиничен преглед на птиците, проведен от същия ветеринарен лекар.

Всички официални ветеринарно-здравни сертификати, издадени за износ на домашни птици и на яйца за люпене, се записват в системата по експертност и контрол на търговията (TRACES).

Въпросната система позволява проследяване на износа на живи животни и яйца за люпене, които са придружени от ветеринарно-здравни сертификати.

Всяка пратка от развъдни птици или яйца за люпене трябва да се придружава от информация, предоставена от ветеринарния лекар от мястото на изпращане на пратката и адресирана към официалния лекар, отговорен за мястото, за което същите са предназначени /за тяхното крайно местоназначение/.

Операторите на люпилни и фермерите, отглеждащи разплодни стада трябва да водят документация с информация за домашните птици или разплодните яйца (за люпене), които влизат или напускат техните обекти (помещения). Документацията трябва да съдържа информация за бройката, датата, произхода и местоназначението. Тази документация трябва да се пази в рамките на 3 години и да е налична при инспекция от страна на компетентния орган.

5.4.5.Схеми за вземане на проби:

Честота на вземане на пробите

Пробите за официален контрол следва да обхващат всички стада пуйки за разплод и пуйки за угояване, които се отглеждат в Република България. Схемата за взимане на проби е в съответствие с изискванията на Регламент на ЕК (ЕС) № 1190/2012

- Развъдни пуйки – проби трябва да бъдат вземани ежегодно от всички развъдни стада с най-малко 250 възрастни развъдни птици на възраст между 30 и 45 седмици и от животновъдни обекти с пра-пра-родителски стада и пра-родителски стада развъдни птици.

- Пуйки за угодяване – 10% от обектите с най-малко 500 пуйки за угодяване трябва да бъдат проверени, като поне от едно стадо пуйки за угодяване трябва да бъдат взети проби

Със заповед Заповед № РД 11-1063/30.08.2012 г е одобрена Инструкция за извършване на официален контрол по отношение на салмонелозите по птиците – кокошки носачки, развъдни птици, бройлери и пуйки.

За 2017 г. и 2018 г., се изпълнява схема за вземане на проби за салмонела от различни категории птици и в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2160/2003 и Регламент (ЕС) 517/2011, одобрена със Заповед на изпълнителния директор на БАБХ № РД 11-2489/15.12.2016 г.

Пробите за самоконтрол трябва да бъдат вземани:

- От подрастващи пуйки за разплод от всяко стадо – на едnodневна възраст, на 4 -седмична възраст и две седмици преди преместването в яйценосна фаза.
- От възрастни пуйки за разплод от всяко стадо – на всеки 3 седмици от продуктивния период в стопанството.
- От пуйки за угодяване от всяко стадо – 3 седмици преди клане (ако от стадото е взета проба за официален контрол , то тя може да замести вземането на проба за самоконтрол).
- От ферми, които продават пуйки директно на консуматора от всяко стадо – едно пробовземане за целия продуктивен период.

Схемата за вземане на проби, видът и броят на пробите за официален контрол и самоконтрол е представена в таблицата по-долу:

ВЗЕМАНЕ НА ПРОБИ ОТ ПУЙКИ				
МЯСТО НА ВЗЕМАНЕ НА ПРОБАТА	ЕДИНИЦА ЗА ВЗЕМАНЕ НА ПРОБИТЕ	ВЗЕМАНЕ НА ПРОБАТА ОТ:	ВРЕМЕ ЗА ВЗЕМАНЕ НА ПРОБАТА	ВИД НА ПРОБАТА
ПУЙКИ ЗА УГОЯВАНЕ				
Ферма	Стадо	Собственик/ Официален контрол	3 седмици преди клане	2 чорапчета/ или фекална проба (2x 75 г.) Изследва се като 1 сборна проба за всяко стадо; Или 1 двойка чорапчета и 1 прахова проба за всяко стадо;
ПУЙКИ ЗА РАЗПЛОД				
ПОДРАСТВАНЕ				
Ферма	Стадо	Собственик	Едnodневни	Фекални проби/подложни хартии от 5 произволни касетки, изследват се като 1 сборна проба за всяко стадо.
Ферма	Стадо	Собственик	4 седм. Възраст	За всяко отделно стадо: Пресни изпражнения, събрани произволно от различни части от помещението (не по-малко от 1 g,

				събран от едно място, или за цялото помещение - проба от общо 200-300 g в зависимост от броя на птиците) - изследват се най-малко като две сборни проби/ или 5 чифта чорапчета, изследват се като 2 сборни проби /или 1 двойка чорапчета плюс 900 cm ² прахова проба, взета от местата с натрупан прах; Клетъчно:2x150 g фекали, изследват се като 2 сборни проби.
Ферма	Стадо	Собственик	2 седм. преди преместване	За всяко отделно стадо: Пресни изпражнения, събрани произволно от различни части от помещението (не по-малко от 1 g, събран от едно място, или за цялото помещение - проба от общо 200-300 g в зависимост от броя на птиците) - изследват се най-малко като две сборни проби/ или 5 чифта чорапчета, изследват се като 2 сборни проби /или 1 двойка чорапчета плюс 900 cm ² прахова проба, взета от местата с натрупан прах; Клетъчно:2x150 g фекали, изследват се като 2 сборни проби.
ВЪЗРАСТНИ				
Ферма	Стадо	Собственик	Всеки 16 седмици	За всяко отделно стадо: Пресни изпражнения, събрани произволно от различни части от помещението (не по-малко от 1 g, събран от едно място, или за цялото помещение - проба от общо 200-300 g в зависимост от броя на птиците) - изследват се най-малко като две сборни проби/ или 5 чифта чорапчета, изследват се като 2 сборни проби /или 1 двойка чорапчета плюс 900 cm ² прахова проба, взета от местата с натрупан прах; Клетъчно:2x150 g фекали, изследват се като 2 сборни проби.
Ферма	Стадо	Собственик	3 седмици преди клане	За всяко отделно стадо: Пресни изпражнения, събрани произволно от различни части от помещението (не по-малко от 1 g, събран от едно място, или за цялото помещение - проба от общо 200-300 g в зависимост от броя на птиците) - изследват се най-малко като две

				сборни проби/ или 5 чифта чорапчета, изследват се като 2 сборни проби /или 1 двойка чорапчета плюс 900 cm ² прахова проба, взета от местата с натрупан прах; Клетъчно:2x150 g фекали, изследват се като 2 сборни проби.
Ферма	Стадо	Официален контрол	Еднократно	За всяко отделно стадо: Пресни изпражнения, събрани произволно от различни части от помещението (не по-малко от 1 g, събран от едно място, или за цялото помещение - проба от общо 200-300 g в зависимост от броя на птиците) - изследват се най-малко като две сборни проби/ или 5 чифта чорапчета, изследват се като 2 сборни проби /или 1 двойка чорапчета плюс 900 cm ² прахова проба, взета от местата с натрупан прах; Клетъчно:2x150 g фекали, изследват се като 2 сборни проби.

ФЕРМИ, ПРОДАВАЩИ ПТИЦИ ИЛИ МЕСО ДИРЕКТНО НА КОНСУМАТОРА

Ферма	Стадо	Собственик	Еднократно	За всяко отделно стадо: Пресни изпражнения, събрани произволно от различни части от помещението (не по-малко от 1 g, събран от едно място, или за цялото помещение - проба от общо 200-300 g в зависимост от броя на птиците) - изследват се най-малко като две сборни проби/ или 5 чифта чорапчета, изследват се като 2 сборни проби /или 1 двойка чорапчета плюс 900 cm ² прахова проба, взета от местата с натрупан прах; Клетъчно:2x150 g фекали, изследват се като 2 сборни проби.
-------	-------	------------	------------	---

ДРУГИ ПРИЧИНИ ЗА ВЗЕМАНЕ НА ПРОБИ

- В случаи на съмнение за наличие на *S.Enteritidis* или *S.Typhimurium* в стадото. Изпращат се следните проби – стандартните проби (фекални, обувни, яйчни черупки, яйца, подложни хартии) се съпровождат с проби от фураж, смивки от съоръжения, цели трупчета (5 трупчета от хале);
- В случай на съмнение за манипулиране на пробите;
- От всички стада в обекта, в случаи, когато *S.E.* и *S.T.* е била открита в едно стадо в обекта с цел установяване източника на инфекция.
- Серологична реакция при птиците;
- Внос на птици във фермата, от ферма, която е инфектирана със Салмонела;

- При изхранване с фураж, в които има доказано наличие на Салмонела;
- Клинични признаци;
- Потвърдително вземане, след установяването на наличие на значимите серовар на *Salmonella* при вземане на проби в люпилнята.

5.4.6. Мерки, прилагани в случай на получаване на положителен резултат:

„Съмнително стадо“ е всяко стадо с неясен здравен статус, по всяко време, когато официалния ветеринарен лекар прецени или се осъмни, както и всяко стадо, за което се изчаква лабораторен резултат, когато друго в рамките на фермата е потвърдено като положително за наличие на Салмонела.“

В случаи на съмнение или потвърждение на *Salmonella Enteritidis* или *Salmonella Typhimurium* (в т.ч. и еднофазна *S. Typhimurium* с антигенна формула 1,4/5/12 :i) НРЛ трябва незабавно да уведоми БАБХ. Положителен резултат на целеви за програмата серовар, потвърден от НРЛ е условие, за да се декларира едно стадо като положително за целеви серовар.

При случаи на положителни за Салмонела резултати, получени от самоконтрол, стадото се счита за положително и се поставя под контрол от Компетентния орган, за предпазване на общественото здраве. Компетентния орган взема следните мерки:

- Епидемиологично проучване;
- Пробовземане от стадата в стопанството;
- Проверка на записите, съхранявани във фермата и мерките за био-сигурност;
- Проби от фуража и водата;
- Проследяемост на продукцията 10—15 дни назад. Всички продукти на пазара се поставят под ограничителни мерки доколкото е възможно.

Пуйки за угояване:

Когато в стада с пуйки за угояване се установи наличие на *Salmonella Enteritidis* или на *Salmonella Typhimurium*, КО взема проби от всички стада във фермата, съгласно Регламент (ЕС) № 1190/2012.

Когато в стада с пуйки за угояване се установи положителен резултат за *Salmonella* от пробите, взети в 3-седмичния период преди клането, бизнес-операторът в сферата на храните и фуражите в кланицата, където птиците следва да се заколят, трябва да бъде информиран, за да се предприемат мерки за снижаване на възможността за кръстосано контаминиране на други пратки, като например да се организира клането в края на деня или преди почивка, и т.н.

Прясно месо, добито от положително за Салмонела стадо може да бъде пуснато на пазара за човешка консумация, ако отговаря на бактериологичните изисквания на Регламент (ЕО) 2073/2005 (Приложение 1, Глава 1, точка 1.28)

Официалното вземане на проби ще се извършва от КО на нововнесените стада в стопанство, където е имало положително за *S. Enteritidis* или *S. Typhimurium* стадо.

Пуйки за разплод:

Когато едно разплодно стадо пуйки за разплод е обект на съмнение за заразяване със *Salmonella Enteritidis* или със *Salmonella Typhimurium*, стадото подлежи на контрол, съгласно Регламент (ЕС) №2160/2003 и законодателството на Общността за хигиена на храните. Това се прилага за разплодни стада от едnodневни пуйчета до края на производствения цикъл.

Взимането на проби от КО се извършва от всички стада в животновъдния (птицевъдния) обект, при откриване на *Salmonella enteritidis* или *Salmonella Typhimurium* (в т.ч. и еднофазна *S.Typhimurium* с антигенна формула 1,4/5/,12 :i) в проби, взети от люпилните от страна на бизнес-оператора в сферата на храните и фуражите или в рамките на официалния контрол с цел проучване на произхода на инфекцията.

Когато се потвърди инфекция със *Salmonella Enteritidis* или *Salmonella Typhimurium*, собственикът е длъжен да заколи птиците в съответствие със законодателството на Общността за хигиена на храните с изискванията на Приложение II от Регламент 2160/2003/ЕК.

Собственикът или лицето, отговарящо за стадото, е задължена да почисти и дезинфектира сградата, в която са били инфектираните птици, и да представи доказателство пред КО, че почистването и дезинфекцията са удовлетворителни. Ново внасяне на птици не може да се предприеме преди извършване на почистване и дезинфекция. Проби за официален контрол на ефективността от дезинфекцията се изпращат и изследват в ЦЛВСЕЕ към БАБХ, София.

Яйцата за люпене от люпилнята, положителни за Салмонела, трябва да бъдат отстранени и унищожени в съответствие с Регламент (ЕК) № 1069/2009.

Когато стадото е заразено с *S. Hadar*, *S. Infantis* или *S. Virchow*, оператора/ собственика на стадото е задължен да изготви план, като се консултира с обслужващия ветеринарен лекар и КО, за наблюдение и контрол на инфекцията. Планът трябва да включва епидемиологично проучване, преглед на мерките за биосигурност, както и да се предприемат мерки за ликвидиране на източника на инфекцията. При необходимост стадото може да бъде поставено под официален контрол.

Взимането на проби за целите на официалния контрол трябва да се осъществява във всички животновъдни обекти/люпилни, където са установени *Salmonella Enteritidis* или *Salmonella Typhimurium* през предишните 12 месеца, като част от годишното официално пробовземане под контрола на КО. Пробовземането се извършва в съответствие с процедурата в т.2.2 от Приложението към Регламент (ЕС) №200/2010.

При положителни резултати се предприемат мерки, съгласно „Схема от мерки при случаи на положителни резултати при кокошки-носачки за инфекция със *Salmonella Enteritidis* или *Salmonella Typhimurium*“, одобрена със Заповед на изпълнителния директор на БАБХ № РД 11-2489/15.12.2016 г.

5.4.7. Вземане на потвърдителни проби и контрол на използването на антимикробни препарати, инхибитори и дезинфектанти

Стадото, при което са открити положителни резултати, получени след вземане на официални или проби за самоконтрол, и потвърдени от НРЛ се счита за “положително” за прицелни серовари на програмата за контрол. Вземането на потвърдителни проби не се извършва рутинно, след всеки положителен резултат, получен при самоконтрол. Взимането на потвърдителни проби се извършва от официален лекар, по изключение, само след съгласуване с ЦУ на БАБХ. Освен това, при пристъпване към вземане на потвърдителни проби, се изпращат и проби за установяване на остатъци от антимикробни препарати, инхибитори. Същите се изпращат за изследване в Централна лаборатория за ветеринарно-санитарна експертиза и екология (ЦЛВСЕЕ).

Не е разрешено третиране с антимикробни препарати за борба със *Salmonella* в рамките на националните програми за контрол, освен в границите, определени от Регламент на Комисията (ЕК) № 1177/2006. В случай на съмнение за нерегламентирано третиране на птиците с антимикробни средства или употреба на дезинфектанти/инхибитори, се вземат проби за установяване остатъци от антимикробни субстанции (цели трупчета – 5 трупчета от стадо, от които се изследват паренхимни органи и костен мозък) и наличие на инхибитори/дезинфектанти (свивки от съоръженията, фекални и обувни проби, яйчни черупки и яйца).

Матрица за вземане на решение, на база на проведените тестове и получените резултати:

1-во бактериологично изследване	2-ро бактериологично изследване (потвърдително)	Тест за антимикробни препарати (взети с 2-рите проби за бактериологично изследване)	Решение
Положителен	Отрицателен	Не са вземани такива проби и не е провеждан тест	Резултатът от вторите проби е неопределен – Компетентният орган е трябвало да вземе <u>проби за откриване на антимикробни препарати</u> и да вземе решение за мерките, които да бъдат предприети.
Положителен	Отрицателен	Положителен (открити са следи от антимикробни препарати/инхибитор и/дезинфектанти)	Унищожаване на стадото
Положителен	Отрицателен	Отрицателен	<u>Компетентният орган трябва да вземе решение какви мерки да бъдат предприети</u>
Положителен	Положителен	Не са вземани такива проби и не е провеждан тест	Унищожаване на стадото
Положителен	Положителен	Положителен	Унищожаване на стадото
Положителен	Положителен	Отрицателен	Унищожаване на стадото

При пуйки за угояване при установяване на положителни проби от самоконтрол или официален контрол, стадото се насочва директно за клане, без вземане на потвърдителни проби.

В случай на съмнение от страна на КО за манипулиране на пробата и вземане на повторна проба, задължително се взема и проба за установяване остатъци от антимикробни субстанции (цели трупчета – 5 трупчета от стадо, от които се изследват паренхимни органи и костен мозък) и наличие на инхибитори/дезинфектанти (свивки от съоръженията, фекални и обувни проби).

5.4.8.Официални проби от фуража, използван за храна в птицевъдството:

БАБХ извършва контрол както следва:

- взимане на проби от производители, на търговци, търгуващи насипни фуражни суровини на едро,
- взимане на проби от ферми

Официалният контрол на фуражите се осъществява от експерти, отговорни за контрола на фуражите в съответното ОДБХ.

Броят на пробите е изчислен въз основа на оценка на риска в съответствие с разпоредбите на чл. 4 от Регламент № (ЕО) 882/2004 и данните от анализите, извършени през предходната година. Този план включва и минимален брой проби, взети от пратки с храни за птици, внесени от трети страни.

Не е имало никакви положителни резултати, определени за този показател.

Ако се получи положителен резултат ще бъдат идентифицирани, мерките и действията, които трябва да бъдат предприети са в съответствие с Оперативен план за действие при извънредни ситуации, които произтичат от фуражи, изготвен в съответствие с чл. 42, параграф 2, буква й) от Регламент (ЕО) № 882/2004 и Процедура за предприемане на действия в случай на установяване на *Salmonella spp.* във фуражи.

В съответствие с разпоредбите на чл.9, 10 и 19 от Регламент (ЕО) 183/2005 по отношение на хигиената на фуражите, операторите на фуражи трябва да бъдат одобрени и регистрирани от БАБХ. Регистрите на операторите на фуражи трябва да бъдат актуализирани и съхранявани в съответните ОДБХ.

На централно ниво отдел „Контрол на фуражите” към дирекция „Здравеопазване и хуманно отношение към животните и контрол на фуражите” поддържа национален регистър за операторите на фуражи. Регистърът е публикуван на страницата на БАБХ, на следния линк:

http://www.babh.government.bg/bg/Object/site_register/view/8/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BB%20%D0%BD%D0%B0

5.4.9.Официален контрол на други етапи от хранителната верига:

В съответствие със Закона за ветеринарномедицинската дейност и Закона за храните предприятията за производство, съхранение и търговия на продукти с животински произход трябва да бъдат одобрени и регистрирани от БАБХ, както и да бъдат въведени в националната електронна база данни. Регистрите на одобрените

предприятия се съхраняват и поддържат от регионалните структури и от ЦУ на БАБХ.

Проверките по официален контрол на предприятията за производство, съхранение и търговия на продукти с животински произход се извършват от официални ветеринарни лекари в структурата на БАБХ.

Официалните проверки в предприятията за производство, съхранение и търговия с храни се провеждат в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) 854/2004, който определя специалните правила за организирането на ветеринарния контрол върху продуктите от животински произход, предназначени за човешка консумация, както и в съответствие с и Регламент (ЕС) 882/2004.

Честотата на проверките върху храните в различните етапи на производство, съхранение и търговия се определят от официалните ветеринарни лекари на базата на оценка на рисковете за здравето на хората и животните, на оценка на вида и количеството на материалите вложени в процесите и на резултатите от извършените проверки.

ОДБХ разработват програма за честотата на извършваните проверки в контролираните обекти в т.ч. и на вземането на проби от храните.

Вземането на проби от храните се извършва в съответствие с разпоредбите на Регламент 2073/2005 за микробиологичните критерии за хранителните продукти. Честотата на вземането на проби може да се намали или увеличи в зависимост от резултатите, получени при изследването на пробите.

Структура на производството на храни:

Производството, съхранението и търговията с храни от животински произход се извършват в:

- производствени предприятия;
- складове и обекти за продажба на едро;
- обекти за търговия на дребно;
- ресторанти.

5.4.10. Използвани ваксини и схеми за ваксиниране:

Ваксинацията срещу Салмонела трябва да се извършва в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1177/2006 на Комисията по отношение на изискванията за използване на специфични методи за контрол в рамките на националните програми за контрол на Салмонела.

Бизнес операторът/собственикът на птицевъден обект, след консултация с ветеринарен лекар на обекта, би могъл да предприеме ваксинация срещу Salmonella, само с ваксини, получили разрешително за пазара, съгласно изискванията на Регламент (ЕО) №1177/2006 по отношение изискванията за използване на специфични методи за контрол в рамките на националните програми за контрол на салмонелата сред домашните птици. Ваксинирането може да се използва само като предпазна мярка, а не като алтернатива на изискванията в Приложение II С от Регламент на Комисията (ЕС) №2160/2003 за използването на специфични методи за контрол в рамките на националните програми за контрол на салмонелата.

Използването на антимикробни препарати за контрол на салмонелата **не е разрешено** в Националната програма за контрол, с изключение на рамките, определени от Регламент (ЕО) № 1177/2006.

5.4.11. Информация за и оценка на мерките за био-сигурност, тяхното управление и действителната инфраструктура в птичи стада / птицевъдни обекти:

Мерки за био-сигурност в птицевърмите:

- Здравен статус на домашните птици (пуйки);
- На входа на всички халета в една птицевърма трябва да е има поставен и действащ дезинфекционен филтър;
- Контрол върху движението на хора;
- Хигиена на транспорта и свързаните операции;
- Хигиена на фуража;
- Хигиена на водата;
- Контрол на гризачи, насекоми и птици;
- Почистване и дезинфекция на сградите;
- Записване на всички събития и дейности /операции/;
- Използване на индивидуални /отделни/ инструменти за всяка отделна сграда.

Механично почистване и дезинфекция на помещенията след изпразване на помещенията в края на производствения цикъл, последвано от вземане на проба (прах, смивки) за тестване и контрол на дезинфекцията:

Проверка за изпълнение на мерките за биосигурност или на приложената дезинфекция от собственика се извършва от Компетентния орган, по всяко време когато се прецени за подходящо, напр

- съмнение за извършена дезинфекция при рутинна ситуация
- положителен за Салмонела резултат (*Salmonella spp*) на стадото напуснало помещенията
- неизпълнение/несъответствия в пробовземането и честотата на вземане на проби от собственика

-рутинен годишен план за официална проверка на ефикасност на извършена дезинфекция. Проверката се състои от документална проверка и взимане на проби
Проверка за изпълнение на мерките за биосигурност и дезинфекция се извършва от компетентния орган. Съответните инструкции и чеклистове са публикувани на следния адрес:

Инструкции:

<http://www.babh.government.bg/bg/Page/Salmonellosis/index/Salmonellosis/%D0%A1%D0%B0%D0%BB%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D0%BB%D0%BE%D0%B7>

Чек-листи:

<http://www.babh.government.bg/bg/Page/examples-health-care/index/examples-health-care/%D0%97%D0%B4%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B5%D0%BE%D0%BF%D0%B0%D0%B7>

В случай, на незадоволителни резултати и когато пробите покажат не ефективно извършена дезинфекция, собственика се задължава да е предприеме необходими корективни мерки. Новозареждане на сградите се позволява само след извършена ефективно почистване и дезинфекция на помещенията

5.4.12. Компенсация на собственици на заклани или умъртвени животни

Условията и процедурите за компенсация на собствениците са описани в националното законодателство - Закон за ветеринарномедицинската дейност и Наредбата за условията и реда за компенсиране и обезпечаване на разходи, свързани с покриване на епизоотични рискове (одобрени на заседание на МС с Указ № 181 от 21.07.2006, публикуван в ДВ, бр. 62 от 01.08.2006, в сила от деня на публикуване), на собствениците се изплащат компенсации за принудително заклани или унищожени животни.

Съгласно Наредбата за условията и реда за компенсиране и обезпечаване на разходи, свързани с покриване на епизоотични рискове, на собствениците се изплащат компенсации за принудително заклани или унищожени животни, компенсации се изплащат на собственици за принудително убити животни (клане в кланици или убити по друг начин).

Съгласно националното законодателство в контекста на програмите не се предвижда възможността за компенсации или финансова помощ за операторите в хранителния и фуражния център, в контекста на програмата.

Цената на птиците, които се компенсират се определя от Националния статистически институт, като средна пазарна цена за 1 кг. живо тегло за месеца и съответния регион, като скалата за компенсация на птиците е обществено достояние.

Компенсации не се изплащат на собственици на убити животни, яйца за люпене в случаите, описани в чл. 142 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

5.4.13. Контрол върху изпълнение на програмата и доклади и отчетност:

Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) и 28-те Областни дирекции по безопасност на храните (ОДБХ) са компетентните органи за контрола на салмонелата.

Настоящата програма се отчита в съответствие с изискванията на Решение на Комисията 2008/940/ЕК се заменя с Регламент (ЕС) № 652/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година за установяване на разпоредби за управлението на разходите, свързани с хранителната верига, здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и растителния репродуктивен материал, за изменение на директиви 98/56/ЕО, 2000/29/ЕО и 2008/90/ЕО на Съвета, на регламенти (ЕО) № 178/2002, (ЕО) № 882/2004 и (ЕО) № 396/2005 на Европейския парламент и на Съвета, на Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на решения 66/399/ЕИО, 76/894/ЕИО и 2009/470/О на Съвета. Два са задължителните за представяне доклади – един междинен през юли и един окончателен за цялата година.

6. Ползи от Програмата:

Финансирането на Програмата за контрол на салмонелите през 2019-2021 г. трябва да бъде финансирана чрез бюджета на БАБХ.

Средствата, необходими за компенсиране на собственици на умрели или принудителни умъртвени в контекста на изпълнението на тази програма животни, както и нужното финансиране за мерките за контрол и ликвидиране на заболяване в случай на възникване на огнища на салмонела следва да бъдат осигурени от държавния бюджет. Реда и условията за изплащане на компенсациите са формулирани в Наредба на Министерския съвет на Република България, публикувана по силата на Член 109 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД).

Ползите от програмата са:

- Намаляване на риска от разпространение на салмонели в границите на Европейския съюз;
- Защита на човешкото здраве.

7. Данни от надзор на заболяването

7.1.1. Данни за развитието на зоонозната салмонелоза

Година: 2010

Животински вид: пуйки за угодяване

Ситуация към дата: 31.12.2010

Болест/инфекция (а): Салмонелоза

Област (а 1)	Тип на стадото (b)	Общ брой на стадата (c)	Общ брой на животните	Общ брой на стадата по програмата	Общ брой на животните по програмата	Брой на проверените стада (d)	Брой на положителните стада (а)	Брой на напълно унищожени стада (а)	Общ брой животни, заклани или унищожени (а)	Количество унищожени яйца (бр. или кг.) (а)	Количество яйца, насочени за яйчни продукти (бр. или кг.) (а)
Варна	За угодяване	1	1500	1		1	0	0	0	0	0
Общо:		1	1500	11		1	0	0	0	0	0

Година: 2011

Животински вид: пуйки за угодяване

Ситуация към дата: 31.12.2011

Болест/инфекция (а): Салмонелоза

Област (а 1)	Тип на стадото (b)	Общ брой на стадата (c)	Общ брой на животните	Общ брой на стадата по програмата	Общ брой на животните по програмата	Брой на проверените стада (d)	Брой на положителните стада (а)	Брой на напълно унищожени стада (а)	Общ брой животни, заклани или унищожени (а)	Количество унищожени яйца (бр. или кг.) (а)	Количество яйца, насочени за яйчни продукти (бр. или кг.) (а)
Варна	За угодяване	1	1500	1	1500	1	0	0	0	0	0
Стара Загора	За угодяване	1	7000	1	7000	0	0	0	0	0,00	0,00
Общо		2	8500	2	8500	0	0	0	0	0	0

Година: 2012

Животински вид: пуйки за угояване

Ситуация към дата: 31.12.2012

Болест/инфекция (а): Салмонелоза

Област (а 1)	Тип на стадото (b)	Общ брой на стадата (c)	Общ брой на животните	Общ брой на стадата по програмата	Общ брой на животните по програмата	Брой на проверените стада (d)	Брой на положителните стада (а)	Брой на напълно унищожени стада (а)	Общ брой животни, заклани или унищожени (а)	Количество унищожени яйца (бр. или кг.) (а)	Количество яйца, насочени за яйчни продукти (бр. или кг.) (а)
Стара Загора	Стада за угояване	3	9000	3	9000	0	0	0	0	0	0
общо		3	9000	3	9000	0	0	0	0	0	0

Година: 2013

Животински вид: пуйки за угояване

Ситуация към дата: 31.12.2013

Болест/инфекция (а): Салмонелоза

Област (а 1)	Тип на стадото (b)	Общ брой на стадата (c)	Общ брой на животните	Общ брой на стадата по програмата	Общ брой на животните по програмата	Брой на проверените стада (d)	Брой на положителните стада (а)	Брой на напълно унищожени стада (а)	Общ брой животни, заклани или унищожени (а)	Количество унищожени яйца (бр. или кг.) (а)	Количество яйца, насочени за яйчни продукти (бр. или кг.) (а)
Стара Загора	Пуйки за угояване	4	10750	4	10750	3	0	0	0	0	0
Общо		4	10750	4	10750	3	0	0	0	0	0

Година: 2014

Животински вид: пуйки за угодяване

Ситуация към дата: 31.12.2014

Болест/инфекция (а): Салмонелоза

Област (а 1)	Тип на стадото (b)	Общ брой на стадата (c)	Общ брой на животните	Общ брой на стадата по програмата	Общ брой на животните по програмата	Брой на проверените стада (d)	Брой на положителните (e) стада (а)	Брой на напълно унищожени стада (а)	Общ брой животни, заклани или унищожени (а)	Количество унищожени яйца (бр. или кг.) (а)	Количество яйца, насочени за яйчни продукти (бр. или кг.) (а)
Стара Загора	Пуйки за угодяване	4	10750	4	10750	3	0	0	0	0	0
Общо		4	10750	4	10750	3	0	0	0	0	0

Година: 2015

Животински вид: пуйки за угодяване

Ситуация към дата: 31.12.2015

Болест/инфекция (а): Салмонелоза

Област (а 1)	Тип на стадото (b)	Общ брой на стадата (c)	Общ брой на животните	Общ брой на стадата по програмата	Общ брой на животните по програмата	Брой на проверените стада (d)	Брой на положителните (e) стада (а)	Брой на напълно унищожени стада (а)	Общ брой животни, заклани или унищожени (а)	Количество унищожени яйца (бр. или кг.) (а)	Количество яйца, насочени за яйчни продукти (бр. или кг.) (а)
Стара Загора	Пуйки за угодяване	3	10750	3	10750	3	0	0	0	0	0
Общо		3	10750	3	10750	3	0	0	0	0	0

Година: 2016

Животински вид: пуйки за угодяване

Ситуация към дата: 31.12.2016

Болест/инфекция (а): Салмонелоза

Област (а 1)	Тип на стадото (b)	Общ брой на стадата (c)	Общ брой на животните	Общ брой на стадата по програмата	Общ брой на животните по програмата	Брой на проверените стада (d)	Брой на положителните стада (а)	Брой на напълно унищожени стада (а)	Общ брой животни, заклани или унищожени (а)	Количество унищожени яйца (бр. или кг.) (а)	Количество яйца, насочени за яйчни продукти (бр. или кг.) (а)
Стара Загора	Пуйки за угодяване	3	12411	3	10750	3	0	0	0	0	0
Общо		3	12411	3	12411	3	0	0	0	0	0

Година: 2010

Животински вид: пуйки за разплод

Ситуация към дата: 31.12.2010

Болест/инфекция (а): Салмонелоза

Област (а 1)	Тип на стадото (b)	Общ брой на стадата (c)	Общ брой на животните	Общ брой на стадата по програмата	Общ брой на животните по програмата	Брой на проверените стада (d)	Брой на положителните стада (а)	Брой на напълно унищожени стада (а)	Общ брой животни, заклани или унищожени (а)	Количество унищожени яйца (бр. или кг.) (а)	Количество яйца, насочени за яйчни продукти (бр. или кг.) (а)
Стара Загора	Стада за разплод	1	2 000	1	2 000	1	0	0	0	0	0
общо		1	2 000	1	2 000	1	0	0	0	0	0

Година: 2011

Животински вид: пуйки за разплод

Ситуация към дата: 31.12.2011

Болест/инфекция (а): Салмонелоза

Област (а 1)	Тип на стадото (b)	Общ брой на стадата (c)	Общ брой на животните	Общ брой на стадата по програмата	Общ брой на животните по програмата	Брой на проверените стада (d)	Брой на положителните (e) стада (а)	Брой на напълно унищожени стада (а)	Общ брой животни, заклани или унищожени (а)	Количество унищожени яйца (бр. или кг.) (а)	Количество яйца, насочени за яйчни продукти (бр. или кг.) (а)
Стара Загора	Стада за разплод	2	2000	2	2000	2	0	0	0	0,00	0,00
Общо		2	2000	2	2000	2	0	0	0	0,00	0,00

Година: 2012

Животински вид: пуйки за разплод

Ситуация към дата: 31.12.2012

Болест/инфекция (а): Салмонелоза

Област (а 1)	Тип на стадото (b)	Общ брой на стадата (c)	Общ брой на животните	Общ брой на стадата по програмата	Общ брой на животните по програмата	Брой на проверените стада (d)	Брой на положителните (e) стада (а)	Брой на напълно унищожени стада (а)	Общ брой животни, заклани или унищожени (а)	Количество унищожени яйца (бр. или кг.) (а)	Количество яйца, насочени за яйчни продукти (бр. или кг.) (а)
Стара Загора	Стада за разплод	4	3600	4	3600	4	0	0	0	0	0
Общо		4	3600	4	3600	4	0	0	0	0	0

Година: 2013

Животински вид: пуйки за разплод

Ситуация към дата: 31.12.2013

Болест/инфекция (а): Салмонелоза

Област (а 1)	Тип на стадото (b)	Общ брой на стадата (c)	Общ брой на животните	Общ брой на стадата по програмата	Общ брой на животните по програмата	Брой на проверените стада (d)	Брой на положителните (e) стада (а)	Брой на напълно унищожени стада (а)	Общ брой животни, заклани или унищожени (а)	Количество унищожени яйца (бр. или кг.) (а)	Количество яйца, насочени за яйчни продукти (бр. или кг.) (а)
Стара Загора	Стада за разплод	4	7410	4	7410	4	0	0	0	0	0
Общо		4	7410	4	7410	4	0	0	0	0	0

Година: 2014

Животински вид: пуйки за разплод

Ситуация към дата: 31.12.2014

Болест/инфекция (а): Салмонелоза

Област (а 1)	Тип на стадото (b)	Общ брой на стадата (c)	Общ брой на животните	Общ брой на стадата по програмата	Общ брой на животните по програмата	Брой на проверените стада (d)	Брой на положителните (e) стада (а)	Брой на напълно унищожени стада (а)	Общ брой животни, заклани или унищожени (а)	Количество унищожени яйца (бр. или кг.) (а)	Количество яйца, насочени за яйчни продукти (бр. или кг.) (а)
Стара Загора	Стада за разплод	7	8100	4	8100	3	0	0	0	0	0
Общо		7	8100	4	8100	3	0	0	0	0	0

Година: 2015

Животински вид: пуйки за разплод

Ситуация към дата: 31.12.2015

Болест/инфекция (а): Салмонелоза

Област (а 1)	Тип на стадото (b)	Общ брой на стадата (c)	Общ брой на животните	Общ брой на стадата по програмата	Общ брой на животните по програмата	Брой на проверените стада (d)	Брой на положителните (e) стада (а)	Брой на напълно унищожени стада (а)	Общ брой животни, заклани или унищожени (а)	Количество унищожени яйца (бр. или кг.) (а)	Количество яйца, насочени за яйчни продукти (бр. или кг.) (а)
Стара Загора	Стада за разплод	6	7410	6	7410	3	0	0	0	0	0
Общо		6	7410	6	7410	3	0	0	0	0	0

Година: 2016

Животински вид: пуйки за разплод

Ситуация към дата: 31.12.2016

Болест/инфекция (а): Салмонелоза

Област (а 1)	Тип на стадото (b)	Общ брой на стадата (c)	Общ брой на животните	Общ брой на стадата по програмата	Общ брой на животните по програмата	Брой на проверените стада (d)	Брой на положителните (e) стада (а)	Брой на напълно унищожени стада (а)	Общ брой животни, заклани или унищожени (а)	Количество унищожени яйца (бр. или кг.) (а)	Количество яйца, насочени за яйчни продукти (бр. или кг.) (а)
Стара Загора	Стада за разплод	5	4262	5	4262	3	0	0	0	0	0
Общо		5	4262	5	4262	3	0	0	0	0	0

7.1.2. Цели за проверки на стада, включени в програмата за 2019-2021 г.

Животински видове: Стада пуйки

Заболяване / инфекция (а): Салмонелоза

Област (а 1)	Тип на стадото (b)	Общ брой на стадата (с)	Общ брой на животните	Общ брой на стадата по програмата	Общ брой на животните по програмата	Брой на проверените стада (d)	Брой на положителните стада (e) стада (а)	Брой на напълно унищожени стада (а)	Общ брой животни, заклани или унищожени (а)	Количество унищожени яйца (бр. или кг.) (а)	Количество яйца, насочени за яйчни продукти (бр. или кг.) (а)
Стара Загора	Развъдни пуйки	3	7410	3	7410	3	1	1	2000	0	0
Стара Загора	Пуйки за угояване	3	10750	3	10750	3	0	0	0	0	0,00
Общо		6	18160	6	18160	6	1	1	2000	0	0,00

Брой на пробите за Салмонелоза за една година

Област	Брой на стадата с пуйки за угояване	Брой на пробите за официален контрол	Брой на стадата с пуйки за разплод	Брой на пробите за официален контрол
Стара Загора	3	6	3	12
Проби за потвърждаване				2
Общо	3	6	3	14